

R.I.L. exp. la C.S.J. la 8.09.2000.

11200/1493/2000

C ă t r e

PREȘEDINTELE CURȚII SUPREME DE JUSTIȚIE

În conformitate cu prevederile art. 27 lit.f din Legea nr. 92/1992 și ale art. 329 din Codul de procedură civilă, formulez prezentul

RECURS ÎN INTERESUL LEGII

În practica judiciară s-a constatat că nu există un punct de vedere unitar cu privire la calitatea persoanelor îndreptățite să beneficieze de măsurile reparatorii prevăzute de Legea nr. 112/1995.

1. Astfel, unele instanțe sesizate cu plângeri formulate împotriva unor hotărâri ale Comisiei de aplicare a prevederilor Legii nr. 112/1995, privind retrocedarea imobilelor sau plata despăgubirilor, le-au respins cu motivarea că, în situația în care fostul proprietar nu a avut cetățenia română la data decesului, moștenitorii acestuia, chiar dacă sunt cetățeni români ori au declanșat procedura legală pentru obținerea cetățeniei române, nu pot beneficia de măsurile reparatorii prevăzute de lege.

Exemplificăm în acest sens: deciziile civile nr. 1203 din 17 iunie 1998 și nr. 513 din 18 martie 1998 ale Curții de Apel Timișoara; decizia civilă nr. 1267 din 8 iunie 1999 a Curții de Apel Alba Iulia.

Pentru a pronunța aceste hotărâri, instanțele au reținut printre altele că, neavând un drept propriu stabilit de lege, fostul proprietar nu are ce transmite prin moștenire sau pe altă cale legală, întrucât la data decesului acest drept real nu exista în patrimoniul său, pentru a putea fi transmis moștenitorilor.

2. Alte instanțe, soluționând cauze de aceeași natură, s-au pronunțat în sensul că dispozițiile legale privind retrocedarea imobilelor sau plata despăgubirilor către moștenitori, nu sunt condiționate de calitatea de cetățean român a fostului proprietar.

În acest sens, exemplificăm: decizia civilă nr. 207 din 17 februarie 1999 a Curții de Apel Constanța; decizia civilă nr. 345 din 16 aprilie 1998 a Curții de Apel Tg.Mureș.

În motivarea acestor soluții, instanțele au stabilit că aceste măsuri reparatorii sunt condiționate de calitatea de cetățean român a celui care formulează cererea prevăzută de art. 14 din Legea nr. 112/1995, respectiv moștenitorul, și nu de calitatea fostului proprietar al imobilului.

Apreciez că aceste din urmă soluții sunt legale.

Potrivit prevederilor art. 1 din Legea nr. 112/1995, beneficiarii măsurilor reparatorii sunt foștii proprietari - persoane fizice - ai imobilelor cu destinație de locuință, cât și moștenitorii foștilor proprietari, potrivit legii.

Potrivit art. 4, de prevederile acestei legi, beneficiază numai cetățenii români.

În conformitate cu dispozițiile art. 2 din H.G. nr. 20/1996 modificată și republicată, în sensul dispozițiilor art. 4 din Legea nr. 112/1995, de prevederile acesteia beneficiază cetățenii români, atât cei care își au domiciliul sau reședința în țară, cât și cei care își au domiciliul sau reședința în străinătate. Totodată, se prevede că fostul proprietar sau moștenitorii acestuia, trebuie să aibă cetățenia română la data formulării cererii sau să facă dovada declanșării procedurii legale pentru obținerea cetățeniei române, în termenul prevăzut la art. 14 din lege.

Din cuprinsul dispozițiilor legale menționate, coroborate cu dispozițiile art. 2 din H.G. nr. 20/1996, modificată și republicată, rezultă că pentru a beneficia de măsurile reparatorii prevăzute de lege, moștenitorii foștilor proprietari trebuie să facă dovada, în afara calității de moștenitor, că sunt cetățeni români sau au declanșat procedura legală pentru obținerea cetățeniei în termenul prevăzut de art. 14 din Lege.

Dispozițiile legale menționate nu prevăd nici o condiție referitoare la calitatea de cetățean român, avută de fostul proprietar, la data decesului.

O altă interpretare ar contraveni principiului consacrat de Constituție prin art. 41 alin.2 privind ocrotirea în mod egal de către lege a proprietății private.

Pe de altă parte, considerentele instanțelor referitoare la împrejurarea că fostul proprietar neavând un drept propriu asupra imobilului nu îl poate transmite, sunt greșite, întrucât moștenitorii sunt îndreptățiți, după ce au făcut dovada calității lor, să beneficieze de măsurile reparatorii în temeiul legii și nu ca urmare a transmiterii unor drepturi referitoare la imobilul în cauză.

Pentru aceste motive, solicit admiterea recursului în interesul legii și pronunțarea unei decizii prin care să se asigure interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor legale invocate mai sus.

PROCUROR GENERAL